

ความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด
HEALTH CARE SATISFACTION OF EMPLOYEES IN BANKOK R.I.A. LAB
COMPANY LIMITED

ปวีณา กุมพล
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Paweena kumphon
Email: paweena.mam80@gmail.com
Master of Business Administration in Accountancy, Ramkhamhaeng University,
Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด ได้แก่ ด้านพฤติกรรมดูแลสุขภาพ ด้านทัศนคติต่ออาหารเพื่อสุขภาพ ด้านการออกกำลังกาย ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ด้านการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากบุคคลต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด จำนวน 154 คน เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ หา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.) พนักงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 154 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 25 – 35 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาอยู่ที่ระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท ส่วนใหญ่ ไม่มีประวัติการมีโรคประจำตัว แต่มีภาวะเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเกี่ยวกับการไม่ออกกำลังกาย/แทบไม่ออกกำลังกายเลย มีภาวะเสี่ยงต่อโรคติดต่อเรื้อรัง โรคไวรัสโคโรน่า
- 2.) ความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่มาก คือ ด้านการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากบุคคลต่าง ๆ และด้านพฤติกรรมดูแลสุขภาพ รองลงมาเป็นด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ด้านทัศนคติต่ออาหารเพื่อสุขภาพ ด้านการออกกำลังกาย ตามลำดับ
- 3.) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด ที่มีเพศต่างกัน สถานภาพสมรสต่างกัน มีประวัติการมีโรคประจำตัวต่างกัน มีโรคไม่ติดต่อเรื้อรังต่างกัน มีความพึง

พอใจในการออกกำลังกายในแต่ละด้านไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.05 ส่วนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจในการออกกำลังกายในด้านการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากบุคคลอื่น ๆ ต่างกัน มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการออกกำลังกายในด้านทัศนคติเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพต่างกัน มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจในการออกกำลังกายในด้านการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากบุคคลอื่น ๆ ต่างกัน มีโรคติดต่อเรื้อรังต่างกัน มีความพึงพอใจในการออกกำลังกายในด้านการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากบุคคลอื่น ๆ ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจในการออกกำลังกาย ; บริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด

ABSTRACT

The purpose of the present study, the satisfactions towards health care of the employees of Bangkok R.I.A. Lab Company Limited, was to study the satisfactions of the employees in the terms of health care behaviors, attitudes towards healthy foods, workouts, reception of health care news, and reception of health care recommendations from other individuals. The samples were 154 employees of Bangkok R.I.A. Lab Company Limited. The data collection instruments were questionnaires. The data were analyzed with the computer software package, frequency, percentage, mean (\bar{x}) and standard deviation (SD).

The findings were as follows. Firstly, most of the 154 employees who completed the questionnaires were female, 25 – 35 years, single, graduates with bachelor's degrees, receiving 20,001 – 30,000 baht per month, not having any congenital disease, and having the risks of chronic non-communicable diseases with very few workouts or without any workout as well as the risk of a chronic communicable disease, the coronavirus.

Secondly, the satisfactions towards health care of the employees were considered in the specific terms. It was found that the satisfactions were at the high levels in the following terms: the reception of the health care recommendations from the other individuals, and health care behaviors. It was followed by that with the moderate levels: the reception of health care news, attitudes towards healthy foods, and workouts, respectively.

Thirdly, the hypotheses were tested. It was found that the employees with the different genders, marital statuses, congenital disease records, and chronic non-communicable diseases had the indifferent satisfactions towards workouts at the significance level of 0.05. Those with the different ages, satisfactions towards workout in the terms of the reception of the health care recommendations from the other individuals,

and chronic communicable diseases had the different satisfactions towards workouts in the terms of the reception of the health care behaviors from the other individuals at the significance level of 0.05.

Keywords: Health care satisfaction; Bangkok R.I.A. Lab Company Limited

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย ส่งผลให้วิถีการดำรงชีวิตเปลี่ยนไป รวมไปถึงพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมที่เร่งรีบ จึงมีผลให้เกิดพฤติกรรมกรรมการบริโภคโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยของอาหารที่รับประทานเข้าไป ทำให้ปัจจุบันเกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพเพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบันแนวโน้มและสถานการณ์ปัญหาที่เกี่ยวกับสุขภาพทั่วโลกได้เพิ่มมากขึ้น อย่างเช่น ปัจจุบันแนวโน้มของผู้ป่วยเป็นโรคอ้วนเพิ่มมากขึ้นในสัดส่วน 1 ต่อ 3 คน ในปี 2017 มีผู้เป็นโรคอ้วน 2,200 ล้านคน โดยผู้ชายเพิ่มขึ้น 3 เท่า ขณะที่ผู้หญิงเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า สำหรับประเทศไทยมีอัตราเพิ่มขึ้น ซึ่งดูได้จากสถิติผู้ป่วยโรคอ้วนในประเทศไทยที่สูงเป็นอันดับที่ 2 ของกลุ่มประเทศอาเซียน รองจากประเทศมาเลเซีย คิดเป็น 16 ล้านคนที่เป็โรคอ้วน แบ่งเป็นผู้ชาย 4.7 ล้านคน และผู้หญิง 11.3 ล้านคน (คมเดช ธนวิระสิน พ.ศ.2559) และอัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวกับสุขภาพที่พบมาก คือ โรคความดันโลหิตสูง ที่เกิดจากการเผชิญกับความกดดันต่าง ๆ จากการรายงานขององค์การอนามัยโลกคาดการณ์ว่าใน ปี 2025 จะมีผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงเพิ่มเป็น 1.56 พันล้านคนทั่วโลก (ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ 2562) ซึ่งส่วนใหญ่มักจะพบกับบุคคลที่อยู่ในวัยทำงาน และด้วยลักษณะของสถานที่ทำงานส่วนมากเป็นอาคารสูง ทำให้ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย ประกอบกับมีสิ่งทีอำนวยความสะดวกครบคั้น เช่น บันไดเลื่อน ลิฟต์โดยสาร ที่ช่วยทุ่นแรงให้ไม่ต้องออกกำลังในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ผลกระทบจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนไป ส่งผลให้เกิดโรคที่เกี่ยวกับการไม่ดูแลสุขภาพ ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มของบุคคลในวัยทำงาน นอกจากปัญหาที่เกี่ยวกับสุขภาพแล้วอาจจะกระทบต่อการทำงานทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน เกิดการเจ็บป่วยบ่อย ขาดงาน หยุดงาน ทำให้ขาดรายได้ ซึ่งส่วนหนึ่งของการเกิดโรค มาจากพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนไปนั่นเอง

ด้วยสถานการณ์สุขภาพที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นทางบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด ซึ่งเป็นแล็บเอกชนแห่งแรกในประเทศไทย โดยให้บริการการตรวจวินิจฉัย รายงานผลถึงมือแพทย์อย่างทัน่วงที่ด้วยผลการตรวจที่รวดเร็ว มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ดังนั้นพนักงานของบริษัทจึงจำเป็นต้องมีสุขภาพและพลานามัยที่ดี เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงาน บริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด ว่ามีแนวโน้มในการที่จะดูแลสุขภาพมากน้อยเพียงใด โดย

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการดูแลสุขภาพของพนักงาน บริษัท กรุงเทพมหานคร ไอ เอ แล็บ จำกัด ต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร ไอ เอ แล็บ จำกัด

ขอบเขตของการวิจัย

1.ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงาน บริษัท กรุงเทพมหานคร ไอ เอ แล็บ จำกัด มีดังนี้

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ซึ่งประกอบด้วย

- 1.เพศ
- 2.อายุ
- 3.สถานภาพสมรส
- 4.ระดับการศึกษา
- 5.ระดับรายได้
- 6.ประวัติการมีโรคประจำตัว
- 7.ภาวะเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
- 8.ภาวะเสี่ยงต่อโรคติดต่อเรื้อรัง

ตัวแปรตาม คือ

- 1.ด้านพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ
- 2.ด้านทัศนคติต่ออาหารเพื่อสุขภาพ
- 3.ด้านการออกกำลังกาย
- 4.ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ
- 5.ด้านการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากบุคคลต่าง ๆ

2.ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัย คือ พนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร ไอ เอ แล็บ จำกัด จำนวน 249 คน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีการใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5% (Taro Yamane,1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 154 คน

3.ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้จะทำการวิจัยตั้งแต่เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2563

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความสนใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด ว่ามีมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปกำหนดแนวทางในการดูแลสุขภาพได้มากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นายประสิทธิ์ พิริยะไพบุลย์ (พ.ศ.2559) ได้ทำการศึกษาการดูแลสุขภาพด้วยตนเองของครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดูแลสุขภาพด้วยตนเองของครอบครัวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ สถานะภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า สามารถจำแนกข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุระหว่าง 46 - 60 ปี มีสถานะภาพสมรส ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำนวน 5001 – 10,000 บาท และส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 – 6 คน

ส่วนที่ 2. สถานะสุขภาพและการดูแลสุขภาพของครอบครัว พบว่าสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีอาการเจ็บป่วย โดยมีอาการป่วยที่เล็กน้อย เช่น ไข้หวัด ปวดกล้ามเนื้อ ปวดท้อง เป็นต้น รองลงมาเป็นป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง รองลงมาโรคไต/นิ่ว และโรคเบาหวาน ซึ่งส่วนใหญ่ดูแลสุขภาพของสมาชิกในครอบครัวโดยเข้าทำการรักษาที่สถานพยาบาล เช่น โรงพยาบาล สด. คลินิก โรงพยาบาล รองลงมาใช้วิธีดูแลตัวเอง มีการขอคำแนะนำจากบุคคลกรทางการแพทย์ และอื่น ๆ

ส่วนที่ 3. การได้รับบริการด้านสุขภาพจาก อสม. และระบบบริการสุขภาพของชุมชน จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพและได้รับรับคำแนะนำจาก อสม. ในจำนวนที่เท่ากัน ได้รับบริการสุขภาพ ได้รับการตรวจคัดกรองด้านสุขภาพ เช่น วัดความดัน ตรวจเบาหวาน เป็นต้น และได้รับการเยี่ยมบ้าน

ส่วนที่ 4. ภาพรวมของการดูแลสุขภาพของครอบครัวเชื่อมโยงการจัดกิจกรรมด้านสุขภาพของชุมชน พบว่ามีครอบครัวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้านสุขภาพ โดยการร่วมกิจกรรมการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี

นายจรุง วรบุตร (พ.ศ.2550) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนวัยกลางคน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนวัยกลางคน คือ การได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูล สิ่งของและบริการ การรับรู้ภาวะสุขภาพตนเอง และความรู้ด้านสุขภาพ การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนวัยกลางคน ตามข้อมูลส่วนบุคคล จะเห็นว่า ผู้ที่มีภาวะสุขภาพที่ต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการดูแลสุขภาพที่ต่างกัน

สมามคนักวิจัย (พ.ศ.2559) ได้ทำการศึกษาการดูแลสุขภาพและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทย พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ด้านทั้งคุณลักษณะส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคม การดูแลสุขภาพสามารถ

ทำนายภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุได้ ดังนี้ คุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่าผู้สูงอายุมีรายได้มากขึ้นย่อมมีสุขภาพที่ดี ในทางกลับกันหากบุคคลมีรายได้น้อยย่อมส่งผลให้มีสุขภาพที่ไม่ดี ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่า ปัญหาสุขภาพและรายได้มีความสัมพันธ์กัน เมื่อสุขภาพไม่ดี การประกอบอาชีพยิ่งทำไม่ได้ดีด้วย

ด้านการสนับสนุนทางสังคม พบว่า ถึงแม้ผู้สูงอายุส่วนมากจะได้รับการสนับสนุนทางการเงิน อาหาร สิ่งของ แต่ยังมีความรู้สึกว่าตนเองยังไม่ได้ได้รับความใส่ใจ แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนทางรูปธรรมยังไม่สามารถทดแทนความต้องการด้านจิตใจ และด้านอารมณ์ได้ และยังพบว่าการที่บุตรที่ไปอยู่ไกลกลับมาเยี่ยมบ้านย่อมทำให้เกิดการภาคภูมิใจ รู้สึกดี คุณค่า ไม่ถูกทิ้ง เกิดความมั่นคงทางจิตใจ เพราะสุขภาพกายที่ดีและสุขภาพจิตใจมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ การที่สุขภาพจิตดีทำให้สุขภาพกายดีตามไปด้วย

การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ พบว่าเมื่อผู้สูงอายุดูแลสุขภาพมากขึ้นย่อมส่งผลให้สุขภาพดีขึ้น อีกทั้งการดูแลสุขภาพตนเองยังเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเพื่อสุขภาพของตนเอง และยังสอดคล้องกับ บรรลุศิริพานิช (2544:9-19) ที่กล่าวว่า การที่ผู้สูงอายุจะมีสุขภาพร่างกายที่ดีย่อมเกิดจากการ รับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ออกกำลังกาย และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ก่อให้เกิดโทษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ โอ เอ แล็บ จำกัด เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ โอ เอ แล็บ จำกัด จำนวน 249 คน

กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยทำการคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5% (Taro Yamane,1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 154 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม(Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา และทำการปรับปรุงคำถามให้เหมาะสมกับสภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ โอ เอ แล็บ จำกัด โดยดำเนินการดังนี้

1.ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ โอ เอ แล็บ จำกัด

2.นำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดตามลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นตัวบ่งชี้เกี่ยวกับความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ โอ เอ แล็บ จำกัด และนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ โอ เอ แล็บ จำกัด

3.ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องที่มีผู้สร้างขึ้นไว้แล้ว นำมาปรับเพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประวัติการมีโรคประจำตัว ภาวะเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ภาวะเสี่ยงต่อโรคติดต่อ มีจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพ 5 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรประเมินแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้วใช้คะแนนเฉลี่ยของประชากร ซึ่งแบ่งระดับความต้องการได้ 5 ระดับ โดยผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ยในการแปลผลเป็นเกณฑ์ ซึ่งผลจากการคำนวณโดยการใช้สูตรความก้าวหน้าของอันตรภาคชั้นของ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548:112) ในการแปลความหมายคือ

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนนสูงสุด(Class Interval)} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลความหมาย

1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายและวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สำหรับวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด มีพนักงานผู้ตอบแบบสอบถาม 154 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 83 คน มีอายุ 25 – 35 ปี มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษาอยู่ที่ระดับปริญญา รายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท ไม่มีประวัติการมีโรคประจำตัว มีภาวะเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเกี่ยวกับการไม่ออกกำลังกาย/แทบไม่ออกกำลังกายเลย และภาวะเสี่ยงต่อโรคติดต่อเรื้อรัง โรคไวรัสโคโรน่า

2. ความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่มาก คือ ด้านการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากบุคคลต่าง ๆ และด้านพฤติกรรมดูแลสุขภาพ รองลงมา เป็นด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ด้านทัศนคติต่ออาหารเพื่อสุขภาพ ด้านการออกกำลังกายตามลำดับ

2.1 ด้านพฤติกรรมดูแลสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับที่มาก ได้แก่ การรับประทานอาหารเช้าครบทั้ง 5 หมู่ การหลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมัน การกินอาหารที่สะอาด การรับประทานผักเป็นส่วนมาก การดื่มนมเป็นประจำ การหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์

2.3 ด้านทัศนคติเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า ทุกด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ใช้วัตถุดิบที่ปราศจากสิ่งเจือปน รับประทานได้ง่าย อาหารมีรสชาติถูกปาก หาชื้อได้ง่าย ปริมาณอาหารคุ้มค่าสมราคา ตามลำดับ

2.4 ด้านการออกกำลังกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ การออกกำลังกายเพื่อต้องการมีสุขภาพที่ดี และการออกกำลังกายเพื่อป้องกันตัวจากโรคภัย ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ การออกกำลังกายภายในวันหยุด การออกกำลังกายเป็นประจำ และการออกกำลังกายหลังเลิกงาน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย คือ การออกกำลังกายเพราะไม่มีค่าใช้จ่าย และการออกกำลังกายเพราะคำนิยม ตามลำดับ

2.5 ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ การรับข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต ส่วนด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ การได้รับข่าวสารจากหนังสือนิตยสาร ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ และการรับข่าวสารจากโทรศัพท์ ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษา ความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่มากที่สุด คือ ด้านการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากบุคคลต่าง ๆ และด้านพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ รองลงมาเป็นด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ด้านทัศนคติต่ออาหารเพื่อสุขภาพ ด้านการออกกำลังกายตามลำดับ โดยมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติม

1.ด้านพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่มากที่สุด คือ กินอาหารที่สะอาด รับประทานอาหารครบทั้ง 5 หมู่ รับประทานผักเป็นส่วนมาก หลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมัน หลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ และดื่มนมเป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซาลินี พรตเจริญ นักศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการดูแลสุขภาพของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี โดยรวมด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

2.ด้านทัศนคติเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ การใช้วัตถุดิบที่ปราศจากสิ่งเจือปน รับประทานได้ง่าย อาหารมีรสชาติถูกปาก หาซื้อได้ง่าย และปริมาณอาหารคุ้มค่าสมราคา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐภัทร วัฒนถาวร(2558) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารคลีนฟู้ดของประชากรในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริโภคอาหารเพื่อสุขภาพส่วนใหญ่ ปริมาณอาหารที่คุ้มค่าสมราคา มีราคาเหมาะสมกับคุณภาพ มีหลายหลายให้เลือกซื้อ มีคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วน ตามลำดับ

3.ด้านการออกกำลังกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การออกกำลังกายเพื่อต้องการมีสุขภาพที่ดี และการออกกำลังกายเพื่อป้องกันตัวจากโรคภัย ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ การออกกำลังกายภายในวันหยุด การออกกำลังกายเป็นประจำ และการออกกำลังกายหลังเลิกงาน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย คือ การออกกำลังกายเพราะไม่มีค่าใช้จ่าย และการออกกำลังกายเพราะค่านิยม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรท แสงสว่างวัฒนะ(2558) ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิตและแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสถานออกกำลังกายของกลุ่มผู้บริโภคที่เคยใช้บริการสถานออกกำลังกายในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ด้านแรงจูงใจ มี 2 แบบ คือ แรงจูงใจภายใน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการออกกำลังกายเพื่อปรารถจะมีรูปร่างดี เพื่อมีสุขภาพที่ดี สามารถแต่งตัวได้ตามที่ต้องการได้ เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี และอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการป้องกันโรคภัย ตามลำดับ แรงจูงใจ

ภายนอก พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การเชื่อคำแนะนำจากแพทย์ การออกกำลังกายเพราะไม่มีค่าใช้จ่าย และอยู่ในระดับที่น้อย ได้แก่ การออกกำลังกายเพราะค่านิยม ตามลำดับ

4.ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ การรับข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต ส่วนด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ การได้รับข่าวสารจากหนังสือนิตยสาร ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ และการรับข่าวสารจากโทรศัพท์ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณวิมล เมฆวิมล(2553) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาสาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จากการศึกษาพบว่า ด้านการได้รับข่าวสารทางโทรศัพท์มากที่สุด รองลงมาเป็นวิทยุกระจายเสียง ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ แผ่นพับ และอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ

5.ด้านการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากบุคคลอื่น ๆ โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่มาก คือ ได้รับคำแนะนำเพื่อนร่วมงาน บุคคลในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง บุคคลกรทางการแพทย์ และได้รับคำแนะนำจากเพื่อนบ้าน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณวิมล เมฆวิมล(2553) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาสาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จากการศึกษาพบว่า การได้รับคำแนะนำจากครอบครัวหรือญาติพี่น้องมากที่สุด รองลงมาเป็น บุคลากรทางการแพทย์ เพื่อนบ้าน และเพื่อนร่วมงานตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การศึกษา ความพึงพอใจในการดูแลสุขภาพของพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

1.ด้านพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ พบว่าโดยภาพรวมพฤติกรรมด้านการดูแลสุขภาพของพนักงานอยู่ในระดับที่มากที่สุดซึ่งต้องปรับปรุง คือ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพแบบต่อเนื่อง เพื่อให้พนักงานมีสุขภาพที่ดี และสามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

2.ด้านทัศนคติเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สิ่งที่ต้องปรับทัศนคติที่เกี่ยวกับราคาอาหารเพื่อสุขภาพ เพราะคิดว่าอาหารเพื่อสุขภาพส่วนมากเป็นอาหารที่ใช้วัตถุดิบที่ปราศจากสิ่งเจือปน ทำให้มีราคาที่สูง ทางผู้ที่จะดูแลสุขภาพจึงเลือกที่จะรับประทานอาหารที่มีราคาที่ถูกกว่า

3.ด้านการออกกำลังกาย พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พนักงานส่วนใหญ่ออกกำลังกายเพราะต้องการมีสุขภาพที่ดี และเพื่อป้องกันตัวจากโรคภัย ควรที่จะนำผลวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการที่จะออกกำลังกายต่อไป

4.ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ควรเพิ่มช่องทางการได้รับข่าวสารมากขึ้น เพื่อให้พนักงานภายในบริษัทรับรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ

5.ด้านการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจากบุคคลอื่น ๆ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก พนักงานส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำจากเพื่อนร่วมงาน บุคคลในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง บุคคลกรทางการแพทย์ และได้รับคำแนะนำจากเพื่อนบ้าน ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับที่มากที่สุดทั้งหมด ซึ่งผู้ที่ดูแลสุขภาพสามารถรับคำแนะนำต่าง ๆ จากคนที่บอกมาข้างต้นได้ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถอธิบายความพึงพอใจในดูแลสุขภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.ควรนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำการวิจัยในเชิงทดลองเพื่อหา วิธีการและแนวทางในการดูแลสุขภาพที่เหมาะสมกับพนักงานบริษัท กรุงเทพ อาร์ ไอ เอ แล็บ จำกัด

เอกสารอ้างอิง

- ประสิทธิ์ พิริยะไพบุลย์ (พ.ศ.2559) การดูแลสุขภาพด้วยตนเองของครอบครัวใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ , กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรม
สนับสนุนบริการสุขภาพ
- จรุง วรบุตร (พ.ศ.2550) พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนวัย
กลางคน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี , มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สมาคมนักวิจัย (พ.ศ.2559) ได้ทำการศึกษาการดูแลสุขภาพและภาวะสุขภาพของ
ผู้สูงอายุไทย
- บรรลุศิริพานิช (2544:9-19) การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ
ชาลินี พรตเจริญ (2556) พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ตนเองของประชาชน ในเขต
เทศบาลเมืองจันทบุรี , มหาวิทยาลัยบูรพา
- ณัฐภัทร วัฒนถาวร (2558) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหาร
คลีนฟู้ดของประชากรในกรุงเทพมหานคร , มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- วรท แสงสว่างวัฒนะ (2558) รูปแบบการดำเนินชีวิตและแรงจูงใจที่
ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสถานที่ออกกำลังกายของกลุ่มผู้บริโภคที่
เคยใช้บริการสถานที่ออกกำลังกาย ในเขตกรุงเทพมหานคร
, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- วรรณวิมล เมฆวิมล (2553) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของประชาชน
ในพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาสาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา